

meedoen of weigeren?

30 januari 2022
Benthuizen

opmerkingen vooraf...

- 1e Korinthe-brief:
door Paulus geschreven vanuit Efeze rond 54 AD
(vergl. Hand.19:22 & 1Kor.16:5-12)

opmerkingen vooraf...

- achtergrond hoofdstuk 10:14-33
 - "vlucht weg van de afgodendienst" (:14);
 - 'events' en festiviteiten in Korinthe waren (ook) religieus (>offermaaltijden; :20-22);
 - gelovigen in de ene God, distantieren zich daarvan => afwijzing, isolement, spot

22 Of zijn wij de Heer jaloers aan het maken?
Wij zijn toch niet sterker dan Hij?

*nl. door deelname aan religieuze festiviteiten
verdraagt zich niet
met het (er)kennen van de Heer*

H ΠΑΡΑΖΗΛΟΥΜΕΝ

of ^lwij-maken-jaloers

ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ ΜΗ

de Heer toch-niet

ΙΧΥΡΟΤΕΡΟΙ ΑΥΤΟΥ ΕΜΕΝ

sterker van-hem ^lwij-zijn

Of willen wij... ..tot naijver wekken

de

Here

soms

sterker

dan Hij

Zijn wij

22 Of zijn wij de Heer jaloers aan het maken?
Wij zijn toch niet sterker dan Hij?

De overtreffende kracht van de Heer is zowel een waarschuwing (>God laat niet met zich spotten) als een bemoediging!

Η ΠΑΡΑΖΗΛΟΥΜΕΝ

of ^lwij-maken-jaloers

Of willen wij... ..tot naijver wekken

ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ ΜΗ

de Heer toch-niet

de Here soms

ΙΧΥΡΟΤΕΡΟΙ ΑΥΤΟΥ ΕΜΕΝ

sterker van-hem ^lwij-zijn

sterker

dan Hij Zijn wij

dan Hij Zijn wij

23 Alles is geoorloofd maar niet alles is nuttig.
Alles is geoorloofd, maar niet alles bouwt op.

2x hier en 2x in 6:12
 typeert de vrijheid waarin we staan

ΠΑΝΤΑ	ΕΞΕΣΤΙΝ	ΑΛΛ	ΟΥ	ΠΑΝΤΑ	ΣΥΜΦΕΡΕΙ
alles	(het)-is-geoorloofd	maar	niet	alles	(het)-is-nuttig
Alles	is geoorloofd	maar	niet	alles	is nuttig

ΠΑΝΤΑ	ΕΞΕΣΤΙΝ	ΑΛΛ	ΟΥ	ΠΑΝΤΑ	ΟΙΚΟΔΟΜΕΙ
alles	(het)-is-geoorloofd	maar	niet	alles	(het)-bouwt-op
Alles	is geoorloofd	maar	niet	alles	bouwt op

23 Alles is geoorloofd maar niet alles is nuttig.
 Alles is geoorloofd, maar niet alles bouwt op.

*nuttig = wat opbouwt
 = het beslissende criterium*

ΠΑΝΤΑ	ΕΞΕΣΤΙΝ	ΑΛΛ	ΟΥ	ΠΑΝΤΑ	ΣΥΜΦΕΡΕΙ
alles	(het)-is-geoorloofd	maar	niet	alles	(het)-is-nuttig
Alles	is geoorloofd	maar	niet	alles	is nuttig

ΠΑΝΤΑ	ΕΞΕΣΤΙΝ	ΑΛΛ	ΟΥ	ΠΑΝΤΑ	ΟΙΚΟΔΟΜΕΙ
alles	(het)-is-geoorloofd	maar	niet	alles	(het)-bouwt-op
Alles	is geoorloofd	maar	niet	alles	bouwt op

24 Laat niemand het zijne zoeken,
maar dat van de ander.

*het belang van de ander
= wat de ander opbouwt*

staat haaks op de filosofie v.d wereld

- *ik = eerste persoon > ego-isme*
 - *zelfontplooiing als primaire eis
in relaties*

ΜΗΔΕΙΣ	ΤΟ	ΕΑΥΤΟΥ	ΖΗΤΕΙΤΩ	ΑΛΛΑ	ΤΟ	ΤΟΥ	ΕΤΕΡΟΥ
niemand	het	van-zichzelf	laat-hem-zoeken!	maar	het	van-de	ander ^s
Niemand	het	zijne	zoeken	maar	wat... ..is	des	anderen

25 Alles wat in de vleeshal verkocht wordt,
eet dat, zonder kritisch oordeel
vanwege het geweten.

*al het vlees had eerst dienst gedaan
op het (afgodisch) altaar (:19-21)*

ΠΑΝ ΤΟ ΕΝ ΜΑΚΕΛΛΩ ΠΩΛΟΥΜΕΝΟΝ ΕΣΘΙΕΤΕ
alles het in vleesmarkt |verkocht-wordende~ |eet!

Al wat in de vleeshal te koop is moogt gij eten

ΜΗΔΕΝ ΑΝΑΚΡΙΝΟΝΤΕΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΝ
niets |kritisch-beoordelende vanwege het geweten
zonder navraag te doen (1/3) uit gewetensbezwaar (2/3) (3/3)

25 Alles wat in de vleeshal verkocht wordt,
eet dat, zonder kritisch oordeel
vanwege het geweten.

*sommigen weigerden het vlees omdat het als
 meedoen met afgoderij werd beschouwd:
 (8:7 "gewoonte van de afgod"
 "zwak geweten")*

ΠΑΝ ΤΟ ΕΝ ΜΑΚΕΛΛΩ ΠΩΛΟΥΜΕΝΟΝ ΕΘΙΕΤΕ
 alles het in vleeshal |verkocht-wordende~ |eet!

Al wat in de vleeshal te koop is moogt gij eten

ΜΗΔΕΝ ΑΝΑΚΡΙΝΟΝΤΕΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΝ
 niets |kritisch-beoordelende vanwege het geweten
 zonder navraag te doen (1/3) uit gewetensbezwaar (2/3) (3/3)

26 Want "de aarde is van de Heer
en haar volheid".

zie Psalm 24:1

alles en iedereen, elk schepsel

= van de Heer > Schepper en Redder

ΤΟΥ	ΚΥΡΙΟΥ	ΓΑΡ	Η	ΓΗ	ΚΑΙ	ΤΟ	ΠΛΗΡΩΜΑ	ΑΥΤΗΣ
van-de	Heer	want	de	aarde	en	de	complete-making	van-haar
is des	Heren	want	de	aarde	en	_	volheid	haar

27 Indien iemand van de ongelovigen
jullie uitnodigt
en jullie willen gaan...

*waarom niet?
ook de ongelovige is van de Heer!*

ΕΙ	ΤΙς	ΚΑΛΕΙ	ΥΜΑΣ	ΤΩΝ	ΑΠΙΣΤΩΝ	ΚΑΙ	ΘΕΛΕΤΕ	ΠΟΡΕΥΕΘΑΙ
indien	iemand	(hij)-nodigt	jullie	van-de	ongelovigen	en	jullie-willen	gaan~
Indien	een	uitnodigt	u	der	ongelovigen	en	gij wenst	te gaan

27 ... eet alles wat voorgezet wordt,
zonder kritisch oordeel vanwege het geweten.

ΠΑΝ ΤΟ ΠΑΡΑΤΙΘΕΜΕΝΟΝ ΥΜΙΝ ΕΧΘΙΕΤΕ
alles het |voorgezet-wordende~ aanjullie |eet!
alles wat wordt voorgezet u eet dan

ΜΗΔΕΝ ΑΝΑΚΡΙΝΟΝΤΕΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΝ
niets |kritisch-beoordelende vanwege het geweten
zonder dat gij navraag doet ^(1/3) uit gewetensbezwaar ^(2/3) ^(3/3)

28 Maar indien iemand tot jullie zegt:
 dit is een gewijd offer,
eet het dan niet
 vanwege degene die dat aangeeft
 en het geweten.

want daarmee maakt de ander ("degene die dat aangeeft") de maaltijd tot een offermaaltijd

ΕΑΝ	ΔΕ	ΤΙς	ΥΜΙΝ	ΕΙΠΗ	ΤΟΥΤΟ	ΙΕΡΟΘΥΤΟΝ	ΕΣΤΙΝ	ΜΗ
in-het-geval-dat	echter	iemand	totjullie	dat-hij-zegt	dit	gewijd-offer	(het)-is	toch-niet
indien	Doch	iemand	tot u	zegt	Dat	gewijd vlees	is	dan niet

ΕΘΙΕΤΕ	ΔΙ	ΕΚΕΙΝΟΝ	ΤΟΝ	ΜΗΝΥCΑΝΤΑ	ΚΑΙ	ΤΗΝ	ΣΥΝΕΙΔΗCΙΝ
leet!	vanwege	diegene	degene	-aangevende	en	het	geweten
eet het	om	hem	die	u dat te kennen gaf	èn	om het	geweten

29 Ik zeg nu niet het eigen geweten
maar dat van de ander...

*voor het (ge)weten van deze ongelovige,
 is de maaltijd een offermaaltijd*

CYNEIDHCIN	ΔΕ	ΛΕΓΩ	ΟΥΧΙ	ΤΗΝ	ΕΑΥΤΟΥ	ΑΛΛΑ	ΤΗΝ	ΤΟΥ	ΕΤΕΡΟΥ
geweten	echter	ik-zeg	niet	het	van-jouzelf	maar	het	van-de	ander ^s
geweten	nu	Ik bedoel	niet	uw	eigen	maar	dat	van die	ander

29 ... Want waarom zou mijn vrijheid
worden geoordeeld
door het geweten van een ander?

> mijn vrijheid is niet onderworpen aan het gebrekkig (ge)weten van de ander maar vrijwillig zou men kiezen om af te zien > in het belang van de ander

INATI	ΓΑΡ	Η	ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ	ΜΟΥ	ΚΡΙΝΕΤΑΙ
^{opdat} waarom?	want	de	vrijheid	van-mij	(zij)-wordt-geoordeeld~
waartoe	Want	_	vrijheid	mijn	zou... ..beoordeeld worden

ΥΠΟ	ΑΛΛΗΣ	ΚΥΝΕΙΔΗΣΕΩΣ
onder	van-ander	geweten
door	eens anders	geweten

30 Indien ik in dankbaarheid deel neem,
 waarom word ik gelasterd
 over iets waarvoor ik dankzeg?

= dankzegging voor de maaltijd
 (uitbeelding van alles wat we ontvangen)

ΕΙ	ΕΓΩ	ΧΑΡΙΤΙ	ΜΕΤΕΧΩ
indien	ik	in-dankbaarheid	(ik)-heb-deel
_	ik	onder dankzegging	van iets gebruik maak

ΤΙ	ΒΛΑΣΦΗΜΟΥΜΑΙ	ΥΠΕΡ	ΟΥ	ΕΓΩ	ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ
waarom?	(ik)-word-gelasterd	ten-behoeve-van	welk	ik	(ik)-dank
hoe	kan men kwaad van mij spreken	over	iets, waarvoor	ik	dankzeg

30 Indien ik in dankbaarheid deel neem,
waarom word ik gelasterd
over iets waarvoor ik dankzeg?

want dingen worden "dankzeggend
 gezegend" (vergl. Mar.6:41 & Joh.6:11)

ΕΙ	ΕΓΩ	ΧΑΡΙΤΙ	ΜΕΤΕΧΩ
indien	ik	in-dankbaarheid	(ik)-heb-deel
_	ik	onder dankzegging	van iets gebruik maak

ΤΙ	ΒΛΑΣΦΗΜΟΥΜΑΙ	ΥΠΕΡ	ΟΥ	ΕΓΩ	ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ
waarom?	(ik)-word-gelasterd	ten-behoeve-van	welk	ik	(ik)-dank
hoe	kan men kwaad van mij spreken	over	iets, waarvoor	ik	dankzeg

31 Hetzij dan dat jullie eten,
 hetzij jullie drinken
 of wat jullie ook doen,
 doet het alles tot heerlijkheid van God!

*nl. door GOD te danken in alles
 > alles is ten goede! - => +
 wordt alles heerlijkheid
 (doxa =stralend; 15:40,41)*

EITE	OYN	ECΘIETE	EITE	ΠΙΝETE	EITE	ΤΙ	ΠΟΙΕΙΤΕ
hetzij	dan	jullie-eten	hetzij	jullie-drinken	hetzij	iets	jullie-doen
Of	dus	gij... ..eet	of	drinkt	of	wat ook	doet

ΠΑΝΤΑ	ΕΙΣ	ΔΟΣΑΝ	ΘΕΟΥ	ΠΟΙΕΙΤΕ
alles	tot-in	heerlijkheid	van-God	doet!
alles	ter	ere	Gods	doet het

32 Wordt geen struikelblok,
 noch voor Joden,
 noch voor Grieken,
 noch voor de ekklesia van God.

het Evangelie is een onvermijdelijke 'valstrik'
 (skandalon) (1Kor.1:23)
 maar wijzelf zouden geen struikelblok vormen

ΔΠΡΟΣΚΟΠΟΙ	ΚΑΙ	ΙΟΥΔΑΙΟΙΣ	ΓΙΝΕΣΘΕ	ΚΑΙ	ΕΛΛΗCΙΝ
geen-aanstoot-gevend	en	aan-Joden	!wordt!	en	aan-Grieken
aanstoot	noch	aan Joden	Geeft	noch	aan Grieken

ΚΑΙ	ΤΗ	ΕΚΚΛΗCΙΑ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ
en	aan-de	uitgeroepen-vergadering	van-de	God
noch	aan de	gemeente	-	Gods

32 Wordt geen struikelblok,
noch voor Joden,
noch voor Grieken,
noch voor de ekklesia van God.

de drie primaire onderverdeling van de mensheid:

- Joden (lees: Israël)
- Grieken (lees: de natiën)
- de ekklesia van God

ΑΠΡΟΣΚΟΠΟΙ	ΚΑΙ	ΙΟΥΔΑΙΟΙΣ	ΓΙΝΕΣΘΕ	ΚΑΙ	ΕΛΛΗCΙΝ
geen-aanstoot-gevend	en	aan-Joden	!wordt!	en	aan-Grieken
aanstoot	noch	aan Joden	Geeft	noch	aan Grieken

ΚΑΙ	ΤΗ	ΕΚΚΛΗCΙΑ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ
en	aan-de	uitgeroepen-vergadering	van-de	God
noch	aan de	gemeente	-	Gods

33 Zoals ook ik in alles allen behaag,
niet om het belang van mijzelf te zoeken,
maar dat van velen,
opdat zij gered worden.

= tegenwoordige tijd!

- gered worden van de duisternis en de ogen opengaan voor het Evangelie van de heerlijkheid (2Kor.4:4)

ΚΑΘΩΣ	ΚΑΓΩ	ΠΑΝΤΑ	ΠΑCΙΝ	ΑΡΕCΚΩ	ΜΗ	ΖΗΤΩΝ
zo-als	ook-ik	alles	aan-allen	(ik)-behaag	toch-niet	zoekende
zoals	ook ik	in alles	allen	ter wille ben	niet	om... ...te zoeken

ΤΟ	ΕΜΑΥΤΟΥ	CΥΜΦΟΡΟΝ	ΑΛΛΑ	ΤΟ	ΤΩΝ	ΠΟΛΛΩΝ	ΙΝΑ	CΩΘΩC	ΙΝ
het	van-mijzelf	nut	maar	het	van-de	velen	opdat	dat-zij-gered-worden	
	mijn eigen	belang	maar	dat	van	zeer velen	opdat	zij behouden worden	